

MAGYAR CSERKÉSZ

TARTALOM: Temesi: Borura derü. 1831. — Noszlopy Aba Tihamér: A harmadik törvény. (Vers) — Megyeresy Béla † — Nagy Főnök: Winnetou levelek. — Cserkészkalap-keresztrejtvény. — Zsembery Gyula: A kajak. — Táborozás — R. E. Philipps: A nyolcadik cserkészttörvényről. — Magyar naptár. — Pályázatok. — Arady Zsolt: Rohanunk... (Vers) — Pákászok a Tiszán. — Ezeröttszáz gyufaszálból készült hegedű. — Krónika. — Szerk. üzenet. — Hogyan készülünk a Nemzeti Nagytáborra?

Minden cserkész saját boltjában, a Magyar Cserkészek Termelő és Értékesítő Szövetkezetében vásárol.

Lásd a boríték utolsó oldalát.

ÁRA 5000 KORONA.

Ingyen kapod a „Magyar Cserkész”-t,

ha 5 új előfizetőt szerzel! Az igazolt előfizető gyűjtőnek ugyanannyi időre, mint az általa szerzett új előfizetők előfizetése, teljesen ingyen küldjük a **MAGYAR CSERKÉSZ**-t. (Vidékre bérmentve).

Aki másképp nem tudja lapunkat megszerezni, most ragadja meg az alkalmat. — Az összegyűjtött előfizetési díjak összegében utalandók át a kiadóhivatal címére, a szelvény hátlapján pedig felsorolandók az új előfizetők, valamint a gyűjtő olvasható neve és pontos címe.

5, 10, 15 és 20 kg-os postacsomagokat
rizs és cukor kivételével
bérmentve szállítunk.

Alkoholmentes étterem

Budapest, IV., Királul Pál-utca 20. I. em.

Az átfutó cserkészcsapatok
étkezési helye.

Az „IGRIC”

a Kerületi Jamboree-n
kétszer megjelent külön kiadás!

kapható harmadáron!!!

Hogy a vidéki cserkészeknek is lehetővé tegyük, hogy a jövő évi Nemzeti Jamboreera minél jobban felkészülhessenek, a fenti Jamboree számokat **példányonként 1000 K-ért** (400 K portó hozzáadásával) vidékre azonnal megküldjük.

Csak amíg a csekély készlet tart!

A pénz postabélyegeken is átutalható.

Kiadóhivatal: IV., Váci-utca 62

Képkerekek, művészi festmények nagy választékban előnyös áron.

Mihály Géza

Budapest, Baross-utca 41. szám.

A Kiadóhivatal hivatalos órái: Hétköznapenként d. e. 9—1. és csütörtök, szombat kivételével d. u. 4—6. Tel.: József 94—79

MENTSİK FERENC

könyvkötészet és albumgyár

Az üzem délután 4 óráig van nyitva.
Budapest IV, Papnövelde u. 6. Tel. J. 151-14

Tan- és szépirodalmi könyveket
a legszolidabb kötéstől a legdíszesebb kivitelig olcsón készít.
Cserkészeknek
10% engedmény

Írógépek, számológépek szakszerű javítása és jókarbantartása. **Új és használt írógépek.** Kellékek az összes rendszerű gépekhez

BRESSÁN TESTVÉREK

Budapest, VIII. Dugonics-utca 3. sz.

Telefon: József 84—94.

Cserkészeknek 5% engedmény!

Sportbélyegek

Rendes postabélyeg gyanánt használhatók!

(Az O. T. T. kibocsátása)

100, 200, 300, 400, 500, 1000, 2000, 2500

Kaphatók a kiadóhivatalban. Vidékre K 2000 portó.

koronások 100% felárral.

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Előfizetés: Negyedévre 30,000, félévre 55,000,
Egész évre 100,000 K. Egyes szám 5000 K.
Postacsekkszám: 31.428. Telefon: J. 94-79.

Felelős szerkesztő:
TEMESI GYŐZŐ

Szerkesztőség: I., Maros-utca 17. III. 2.
Kiadóhivatal: IV., Váci-utca 62. fsz. 6.
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

FŐMUNKATÁRSÁK: Bánlaky Ödön, Farkas Gyula, Kemény Ödön, Szőke Imre, Sztrilich Pál,
Velösy Béla, Vidovszky Kálmán, Zsoldos Benő.

Borura derü. 1831.

Borura derü — ez a jelszava a Magyar Tudományos Akadémiának. Az alatt a rajz alatt áll, amelyet a legnagyobb magyar készítettett embléma, jelkép gyanánt 1831-ben. Volt Széchenyinek egy kedvenc festője, Ender János, aki pompásan értett az akkor divatos biedermeier stílushoz. Ez megrajzolta úgy, hogy csodájára járt a magyarság és a „Honművész” akkori műbírálója elragadtatott hangon emeli ki „ama felséges Báj-alakot, amelly a polgárosodást, vagy is a miveltséget ábrázolja.” Ez a nő arany nektárkelyhet nyújt fel a kiterjesztett szárnyu sasnak, az erő és szilajság példaképének. A képen látható még az ország cimere, Attila úr táborozása Róma előtt és a vaskápu.

Száz éve most gr. Széchenyi István fellépésének s a hív magyar nemzet a töle telhető fény. nyel ünnepelte Széchenyit és egyik legnagyobb művét, az Akadémiát. Ünnepelte az akadémián keresztül azt az alkotó szellemet, amellyel több évtize-

Széchenyi István gróf, akinek szelleme 100 év után ujraszületett a magyar nemzet lelkében. Igazi cserkészmintakép.

des munkájával Széchenyi újra formálta az országot. Nov. 3-án az egész világ tudományának képviselői jelenlétében, az egész magyar társadalom ujjongó megbecsülése közepette tartotta meg az akadémia emlékünnepeét és nov. 8-án mi is kivonultunk az országos Széchenyi ünnepségre. A diszesen tellobogózott Lánchidon át a pazar diszítésű, művészi hatású Ferenc József-térre ért az ember és a Széchenyi szobor körül azt lehetett látni, ami az összes kitüntetések közt a legnagyobb, mert ez belső kincs: az egész nemzet szeretetét.

Kivettük részünket nemzetünk érzelmeiből. De ne engedjük elmulni ezt a centennáriumot anélkül, hogy meg ne rögzítsük azt: Széchenyit, hiszen cserkész lélek és az akadémia jelszava elsősorban is nekünk, az ifjúságnak szól.

Két Széchenyit ismerünk. Az egyik, aki száz év előtt gyakorlatias programot adott és mindjárt hozzá is látott keresztül viteléhez. Akiről mint

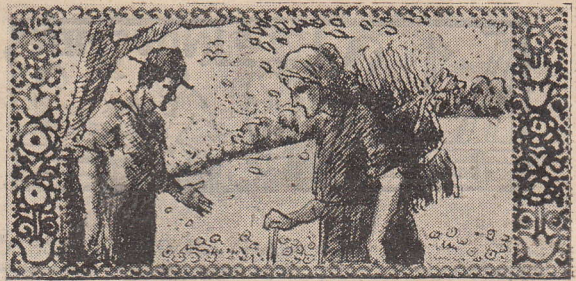
utazóról, íróról, poli.ikusról, lószakértőről, selyemtenyésztről, mérnökről, reformátorról, pszichológusról, katonáról, gazdáról egyformán külön tanulmányt kellene írni, akinél a haza tragikuma egyszersmind egyéni tragédiája is volt. A másik az, aki 100 év után újra él és szelleme erejével nemzedékeket ihlet meg és újra lendületet ad az újjáalakulásnak. A gazda, a gyáros, a mérnök, az író rá hivatkozik, amikor erőfeszítéseket tesz, hogy kitermelje eszével a jövőt. A szorongató, a bizonytalan, a lelkiismeretfurdaló jövőt a maga nagy felelősségrevonásával. Mi is szorongunk ezért a jövőért és mi is meritünk abból a meleg szeretettel ragyogó szellemből, amely meglátta száz év előtt a mi keservünket és utmutató jobbját hagyta örökségül a 10 törvény utját törő cserkésznemzedéknek.

Talán mi tanulhatunk legtöbbet Széchenyitől. Mert a cserkész is készül az életre: mi már ott kezdünk tanulni tőle, amikor ő is olyan gondtalan fiú, mint mi ma. Egy csomó adat szur itt szemet mindjárt az indulásnál, amely megmondja, hogyan lett külömb, mint a többi millió. Tizenhét-szer volt Angliában, végigutazott egész Európán és nem ritkán gyalog utazott, vitéz katona volt ifjúságában, az első vonalban harcoló huszárcapitány, szakadatlanul tanult, képezte magát és tökéletesen beszélt németül, franciául és angolul is. Persze latinul, az ő korának szokása szerint, szintén jól tudott.

Ime néhány adat és mindegyik egy világot jelent, de életprogramot is.

Legyen huszezer magyar cserkészünk, aki végigtanulmányozza Európát, mielőtt az életbe lép, (Széchenyi 33 éves volt, amikor fellépett), aki római módra eleget tesz a haza iránt való kötelességének fegyverrel a kézben, ha kell a harctéren, mielőtt hivatalt kér, aki több európai nyelven beszél és aki minden téren, ahol erre alkalma nyílik, szakadatlanul képezi magát — ez a Széchenyi szellemi hagyatéka a magyar cserkészek részére.

Temesi.

A harmadik törvény.

Régi mese . . . Mindenki ismeri;

De rímbe szedve kedvesebb talán:

Öreg anyóka, ráncosarcu, görbedt,

Lassan típeg síkos hegy oldalán.

Meggörnyedt hátán összekötve rözse,

A súly alatt csak nyögve vánszorog,

Sietne, — jaj, — alighogy bírja lába,

Oly messze vannak még a házsorok!

— — — — —
Az erdő szélén egy nagy fa alatt,

Im feltűnik most egy cserkészkalap.

Egy ifju áll. — A keblén lilíom

S szól: „Nénike! Én jobban elbírom!”

És aztán mennek . . . A fiu beszél,

Öreg anyó könnyebben lépdegél;

Majd nemsokára eltűnik a sár,

Egy tiszta utcán az anyó megáll.

„Én itt lakom! — Itthon vagyok tehát,

Óh köszönöm, hogy elhoztad e fát!”

A fiu szól: „Nincs mit!” — És elrobog,

Tán vár reá még másutt is dolog!

— — — — —
Mire tanít e kis versecske itt?

„A cserkész mindenütt, — hol tud, segít!”

NOSZLOPY ABA TIHAMÉR.

Kitartás. Egyszer két béka elment sétálni, s egy nagy fazék tejfőlhöz jutott. A fazék szemléltetése közben mindkettő beleestek. „Ez valami újfajta víz! — szolt az egyik. — Hogy a manóba uszhatik valaki ebben az ízében. Itt már hiábavaló minden.” Ezért azután elsüllyedt és megfulladt, minthogy nem volt benne tetterő. Társa azonban férfiasabb volt; minden erejét megfeszítette, hogy usszon s kézzel-lábbal erőlködött, hogy felszinen maradjon. Végre mikor már oly fáradt volt, hogy azt hitte, föl kell adnia a játszmát, különös dolog történt. Keze-lába kemény munkájával úgy megköpülte a tejfőlt, hogy egyszerre csak fennült egy nagy csomó vaj tetejében. Azért, ha balul áll az ügyed, mosolyogj és mondd magadnak: „Tarts ki!” és jóra fog fordulni a dolog. Nagy lépés a siker felé, ha csalódásokat kibírsz.

(A Scouting for boys-ból.)

MEGYERCZY BÉLA

— Szül. Faddon (Tolna m.) 1879 dec. 30. — Megh. Zürichben, Svájc, 1925. szept. 30.-án. —

A Magyar Cserkészszövetség tiszteleti tagja volt, a magyar cserkészmozgalom egyik önálló kezdeményezője, egyik legelső munkása volt, aki már 1910-ben megszervezte a mai 1. sz. B. K. I. E. csapat körvonalait. Mi cserkészek az örökifju tervezőt, az ifjuságért magát feláldozó apostoli hivatású vezért siratjuk benne. Tartsátok szívetekben emléket, magyar cserkészek, mert a magyar cserkészlet történetének kutatásakor száz és száz esetben bukkantok Megyericsy bácsi nevére. A magyar cserkészlet története összeforrt Megyericsy bácsi nevével, aki hősként élt és hősként halt meg.

Papi családból született. Élénk természetű gyermek volt s nem egyszer beszélt el ő maga, milyen csínyeket követett el ifjú korában. Azért tudta olyan jól megérteni az ifjakat, ismerte mindazokat az ösztönöket, melyeket a nevelés sokszor oly nehezen tud megfékezni. Gimnáziumi tanulmányait Bonyhádon, Debrecenben és Halason végezte, mely utóbbi helyen még maig is beszélnek a jókedvű fiatal diákról. Budapesten végzett teológiai tanulmányai után több helyen volt segédlelkész, de

igazi élethivatásának akkor jutott tudatára, mikor 1909 decemberében a Ker. Ifj. Egyetemes Nemzeti Szövetségének országos titkárává lett. E minőségben szerkesztette az „Ébresztő“, majd később a „Magyar-ság“ és a „Magyar Ifjuság“ című lapokat, melyeknek mindig érdekes és értékes tartalmat tudott adni, 1910 óta hatalmas munkát szentel a cserkészletnek. Őriási tevékenységet fejtett ki a háború alatt, részben a katonaságnak felállításával, melyeket hazánkon kívül Szerbiában és Galiciában is megszervezett, részben pedig a fogságba jutott magyar katonák leveleinek közvetítésével, amiben az Ifj. Egl. genfi bizottsága erkölcsileg és anyagilag

támogatta. Mihelyt a háború után az ifj. egyleti munkát ismét rendes mederben folytatni lehetett, Megyericsy Béla fáradhatatlanul utazott hazánk minden részében, forró nyáron, télvi idején, vasuton és szekéren és letette az Urnak emez oltárára minden erejét. Alig volt, aki úgy tudott az ifjak nyelvén beszélni, mint ő. Sokat mókázott egy-egy előadásán, de mindig rátért a legkomolyabb kérdésekre s aki csak egyszer hallotta, nem mondhatta többé, hogy senki sem irányította a Jézus Krisztushoz.

Legutóbb a világbizottság ülésének rendezése rendkívül kimerítette, üdülni Gmundenbe, majd Zürichbe ment. Már idegrendszere szépen javult, mikor egy epebántalom lépett fel nála, mely folyton fokozódott s éjszakáit álmatlanokká tette. Állapota szinte tartóhatatlanná lett, úgy, hogy orvosai végül is műtétet ajánlottak, amibe ő bátran beleegyezett. A műtét szept. 28-án, hétfőn d. e. a neumünsteri kórházban történt meg s kiderítette, hogy baja gyógyíthatatlan. A műtét után állapota igen gyenge volt. Kedden reggel 7 órakor telefonon

hívták hozzá Egli Károly ifj. titkárt, ekkor az altatás hatása már elmúlt, fájdalmai nem voltak, teljesen öntudatánál volt, de nehezen vett lélegzetet. Egli felkérésére az ápolónő felvilágosította állapota felől, mit ő teljesen nyugodtan és higgadtan hallgatott végig. Rövid kérdéseket intézett Eglihez, az ezekre kapott válaszokat is nyugodtan hallgatta meg. Gondolatai elsősorban édesanyja felé fordultak, — így szólt! „Öreg édesanyám van, róla nem szabad megfélekedni, különben készen vagyok“. Később ezt mondta: „Ne felejtkeztek meg Magyarországot ifjuságáról“. Egy az oltáron elégetett élet hirdeti, hogy Istent egész szívvel lehet és kell szolgálni.

A nyolcadik cserkésztörvényről.

— Irta: R. E. Philipps. —

A cserkész vidám és meggondolt.

Félek, hogy ősz, tiszteletreméltó öregurnak fogsz tartani engem azért, mert levelet írok neked a mosolygásról — de hát mégis megpróbálom.

Nyolcadik törvényünknek az az értelme, hogy egy cserkész mosolyog és füttyörészik, bármily nehéz körülmények között van is.

Ha mosolygásra gondolunk, mosoly jön ajkunkra, de nem szabad elfelejtenünk, hogy nyolcadik törvényünk nem egészen tréfa. Hatalmas cél rejlik mögötte.

A cél az, hogy a cserkész mosolyt hozdva ajkán, elűzze a gondot nemcsak a saját, de a más emberek életéből is.

Két nagyobb cserkész mendegélt egy este a csapatotthon felé és az arra haladó leányok hangos nevetésbe törtek ki a fiuk rövid nadrágjai láttára. A cserkészek erősen bosszankodtak ezen, pedig semmi okuk sem volt arra, hogy bosszankodjanak. Kötelességük volt felvidítani mindenkit, akivel találkozhattak és ha ők az embereket már csak azzal is jókedvre tudták hangolni, hogy rövid nadrágot viselnek: ez a legerősebb érv a cserkészegyenruha mellett, amit a világon valaha felhoztak.

Egyszer egy fiú teljesen méregbe jött azért, mert „kelbimbó“-nak nevezték és nem is nyugodott meg addig, amíg őrvezetője a kedvéért szóvá nem tette, hogy ő még közéről sem olyan zöld, mint amilyenek látszik.

Néhány cserkészemmel egyszer egy népmulatságon voltam, hol egy embert láttunk, ki, anélkül, hogy tudta volna, tótágast állott a földön, rosszul behorpasztott köcsökalapján. Meglepetésünk még nagyobb lett, mikor láttuk, hogy valamivel távolabb egy hölgy és egy ur ugyancsak ebben a helyzetben álldogált.

Az egész boszorkányságnak a nyitja az volt, hogy volt ott egy kerék, mely csendesen és ártatlanul forgott, mintha nem is akarna bajt okozni senkinek. Olyan ártatlannak látszott, hogy mi is mindnyájan felmásztunk reá. A pontos okokat nem tudom, csak annyit mondhatok, hogy — dacára a meggondoltságról szóló cserkésztörvénynek — a fogadalmunkat nem teljesítettük. Ép úgy a fejünkön állóknak látszottunk, mint a többiek, akik előttünk szállottak fel a kerékre.

Egy ilyen keréknek az a titka, hogy annyira telítve van vidámsággal, hogy nincs szükség kikiáltóra, aki a közönséget

a felszállásra invitálja. A jókedvű cserkész hasonlatos az ilyen kerékhez, ő is ép úgy vonzani fogja az embereket.

Ha tükörbe nézel egy pajkos kis ördögfog reád visszamosolyogni, de ha egy cserkészekkel teli szobába lépsz be mosolyogva, egész csomó pajkos ördögöcskét látsz visszamosolyogni reád. A mosolygásnál az a tréfás dolog, hogy — míg akkor, ha mindened elajándékozod, semmid sem marad, — addig, ha mosolyod ajándékozod szerte, többed lesz. Megmarad a magadé is, sőt megsokszorozódik az a többiek ajkain.

A jókedvű társaság valamennyi dolog közt a legjobb, amit csak övéidnek és azoknak az embereknek adhatsz, kikkel vagy munkaközben, vagy játék alkalmával együtt vagy.

Ismerek egy szegény tisztviselőembert, akihez a napokban hazafelé menet egy öreg koldusasszony töttyögött és megrázta a kezét.

— Köszönetet kell mondanom önnek uram, mindenért, amit tett.

— De hiszen én nem emlékszem, hogy tettem volna valamit.

— De igen, uram — felelt az asszony — ön nagy dolgot cselekedett, mert mindenkor, amikor erre ment, vidám mosolyült az arcán és ez nagyon jól esett egy olyan öreg csontnak, mint amilyen én vagyok.

Ismerek egy cserkészt, kinek az anyja nyomorék. Egyszer meglátogattam e nőt, ki elmondta nekem, hogy az ő fia mindig mosollyal az arcán jött haza esténként, mióta másfél évvel ezelőtt beállott a cserkészek közé. Ez adott változatosságot az ő életének. Mikor a fiút meglátogattam, bizalommal elmondta nekem, hogy otthon az ajtó fölé egy fölírás faragott ki a tollkésével, mely így szólt: „A cserkész vidám és meggondolt“. Mielőtt a küszöböt átlépi, becsületbe vágó dolognak tartja, hogy egy pillantást vessen a fölírásra s ez már több mint ötszáz nap óta figyelmezteti arra, hogy anyjával vidáman, mosolyogva találkozzék.

A cserkészeknek készen kell lenniök arra, hogy nehézségek és kellemetlenségek között is mosolyogjanak, hogy ezáltal kellemesebb helyzetet teremtsenek a világon, mint amilyent ők azon találtak.

Öszinte cserkésztestvéred

Ford. Zsoldos Benő.

Roland.

Indián önvédelem: II. A lélekjelenlét.

Kedves Fehérfarcú Testvérem!

A multkori levelem végén leírtam, milyen súlyos dolgokról beszélgettünk Fredyvel tábor-tűz mellett a Nagy-Szikláshegységben.

Mikor aztán a tábor-tűz mellett szempil-láimra ránehezedett az álom, arra gondoltam, hogy két év múlva, amikor megint együtt leszünk néhány hetes barangoláson, mit fog Fredy mondani. Azt-e: „Nem használt nekem“, vagy azt: „Most már nyugodtan megyek bármilyen veszély elé“.

S csodálatosak a Nagy Manitou utjai. Amikor barangolásunk befejeztek el bucsuztunk egymástól, azt hittük, hogy két teljes esztendeig nem fogjuk látni egymást s nem mult el egészen egy év, amikor „véletlenül“ egy vasuti fülkében össze-találkoztunk.

Fredynek az arca ragyogott az örömtől, mikor azt kérdezte tőlem, emlékszem-e arra a tábor-tűzi beszélgetésre, ott a Nagy-Szikláshegységben, farkasüvöltés és hiuzrikoltás között.

Mikor igenlőleg intettem, Fredy — mivel mások is voltak a koc-siban — minden meg-jegyzés nélkül beszélni kezdett:

— Képzeld csak, Win-netou Bátyám, milyen érdekes dolog történt velem. Egy hónappal ezelőtt meghívtak, hogy a szomszéd farmerékhoz menjünk ebédelni, ne-gyedik születésnapját ünnepelte a szomszédék kislánya. Az ebéd pom-pás volt s mikor befe-jeztük, nagy ünnepélyes-ség között behozták a születésnap-tortát. A torta tetején négy kis gyertya égett, ez jelen-tette a négy évet. Épen

mellettem vitte el a házigazda, mikor a torta a tartóról megcsuszott és esni kez-dett lefelé. A házigazda ijedten kapott utána, a szomszéd néni ijedten sikoltott, én pedig lehajlok és egészen közel a földhöz sikerül elkapnom a tortát, meg-mentenem a széjjeloccsanástól. Igaz, hogy öt ujjam nyoma alaposan meglátszott rajta, de a gyertyák nyugodtan egtek tovább és a születésnap-torta meg volt mentve. A szomszéd néni örömeiben megesókkolt, de én sokkal jobban örültem annak, hogy a farmer azt mondotta: „Ilyen gyors kezű fiut rég láttam“. Persze, én nagyon jól tudtam, miért volt nekem olyan gyors a kezem...

Fredy elhallgatott. A vasuti fülke utasai közönyösen hallgatták az elbeszélést. Nem tudták megérteni, miért ragyogott úgy annak a cserkésznek az arca, aki ezt a történetet elmondta. Csak a megmentett torta felett érzett örömet látták, de én a Nagy-Szikláshegységben parázslott tábor-tűz lángjain keresztül láttam Fredy lelkét:

azt a kemény acélos lelket, mely meri és tudja saját hibáit felismerni, mely mer és tud akarni, mely mer és tud tökéle-tesíteni. Nemcsak Fredy ragyogó szemei előtt, hanem az én szemeim előtt is a születésnap-torta helyett egy veszély-ben levő emberéletet láttam, melyet Fredy biztos kézzel, gyors el-határozással ment meg a biztos püsztlástól.

Csendben megszori-tottam Fredy barátom kezét, szemeink össze-villanása nagyon sokat mondott el egymásnak. Mikor utazásom vége

— A házigazda ijedten kapott utána, a szomszéd néni ijedten sikoltott, én pedig lehajlok és egészen közel a földhöz sikerül elkapnom...

felé közeledett, Fredy egy gyűrött cédulát nyomott markomba és azt mondotta:

— A vörösbőrű harcosoknak hagyomány szerint minden ember cselekedeteit a nyakán hordott, a Mannitou varázslótól megáldott orvosságos zacskó irányítja. Ez a papirdarab volt egy éven keresztül az én orvosságos zacskóm. Most már nincsen szükségem rá, mert nemcsak kívülről tudom, hanem lelkembe is be van írva. Visszaadom Winnetou Bátyámnak, adja olyanoknak ezt az orvosságos zacskót, akiknek nagyobb szükségük van rá, mint nekem.

Kibontottam az elfakult papirdarabot. Felismertem azt a cédulát, melyet egy évvel ezelőtt tábortűz mellett irt Fredy.

Fredynek használt az orvosságos zacskó. Hátha használ neked is, Fehércarcu Testvérem. Mielőtt szétporladna Fredy „orvosságos zacskója“, leírom úgy, ahogyan Fredy feljegyezte:

1. Minden játéknál tizszer olyan gyorsan mozogni, mint ahogyan szoktam.

2. Reggeli felébredés után azonnal felkelni, ha felkeltének, azonnal felugrani.

3. Mentési és egyéb egyszerű eseteket papirdarabokra felírni, azok közül huzni s azonnal intézkedni.

4. A reggeli és esti tizperces tornánál egy labdát elejteni és utána nyulva elkapni, mielőtt a földet érinti. Lassanként egyre később kell utána kapni.

5. Két-három labdával egy és két kézzel zsonglörködni.

Meghatva olvastam el ezt az öt pontot, melyet Fredy az indiánok orvosságos zacskójával hasonlított össze. Ugy látszik, neki orvosság volt a lélekjelenlét megszerzésében.

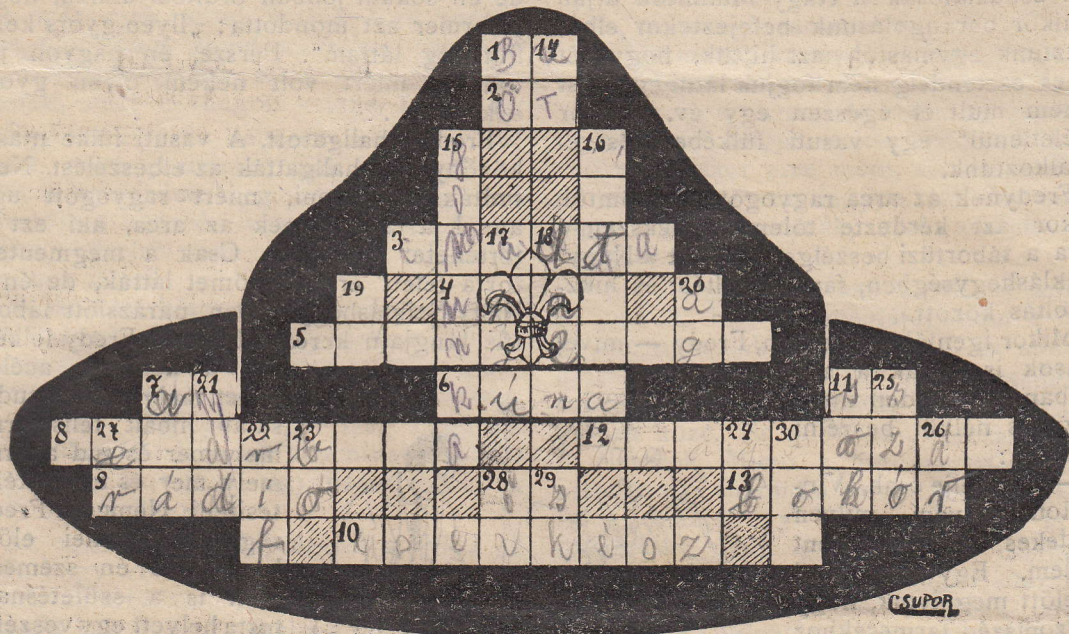
S most már nem félttem Fredyt, mert a lelke most már mindig jelen van, van „lélekjelenléte“ s az a lélek, mely jelen van, gyémántkemény, igazi cserkészlélek.

Szeretettel ölel

Winnetou, a Nagy Főnök.

Cserkészkalap-keresztrejtvény.

Közli: Csupor Lajos, cs. t.

Kérdések:

Vízszintes sorok:

1. Bánat.
2. Számnév.
3. A régi magyar a Hadurat...
4. Visszafelé olvasva híres francia pilóta neve (fonetikusán).

5. Ilyen a jó gyermek.
6. Egy cserkésztsízt vezetékeve (P-vel nemzetgyűlési képviselő).
7. A német dátumoknál látod.
8. Gyógynövény.

9. A modern technika divatos műszere.
10. Ez vagy te.
11. Két egyforma mássalhangzó.
12. Híres lovasság.
13. A harcszerűnél jó fedezék.
28. A nemesség büszkesége.

Függőleges sorok:

1. Nem jó az ilyen ruha.
7. Ilyen posztó is van.
11. Több mint egy.
14. Ez köti össze a helységeket.
15. Ez a cserkészmunka.
16. Cserkészköszöntés (idegen nyelven).
17. A háború egyik szerszáma.

18. Nagy afrikai kikötő. (Vigyázz! Nehéz! A betűk össze vannak keverve!)
19. Személyes név.
20. A fának van.
21. Zsidójáról híres község.
22. A franciák jelenlegi ellensége.
23. Orosz folyó (visszafelé olvasva).

24. Teéd hozzá: „is“, akkor az egyiptomiak szent madarának nevét kapod.
25. A mondat alkotórésze.
26. Szerszám.
27. Mássalhangzó (fonetikusán).
28. Ez vigyáz a táborra.
29. Másolatokon található rövidítés.
30. Házállat.

Ime két jelenet a német cserkészek életéből, melyet Willj Eberle, a két éve nálunk járt cserkészvezető (tanító) küldött. A német ifjuság nagyon szereti a jelképes játékokat és a német mitológiából, a germán óriások mesés világából vett jelenetek előadását. Öregje, ifja lélegzetvisszafojtva lesi az előadás mozzanatát, mert ismeri nemzet őstörténetét és mindig a szabadban folynak ezek az előadások. Baloldali képünkön Tél apó vonul nyaralóba, szolgálja, a jégmanók által előkészített jégvárba, a sziklák tetejére. A jobboldalin: jégóriások és a Föld találkozása. Nem volna helyes, ha mi is tanulnánkmegeleveníteni a magyar mondavilágot?

Rohanunk . . .

— 1825 emlékére. —

Véres lábakkal rohanunk a mélybe,
fejünket éri szikla, kő-csapás,
sebes ajkunkra nem jő soha: végre!
Rohanunk és gázolunk a vérbe.

S hiába zúg, hiába szül a föld
titan apát ki ránk ijesztné majd,
soha visszanezön rohanunk: a Gög . . .
és gyilkolásra szoritjuk a tört.

De néha hangot hoz a messzi távol,
a bögő, zúgó, zengő zivatar,
de mi elfutunk a multak zajától
és vág a szó, hogy Nem! A mult az vádol!

Egyszerre csak határcöveknek táján
egy szikla hang most rémeset üvölt,
s végig zúg minden messzi messzi pályán
és ima buggyan ki mindegyikünk száján.

S a szikla hang csak szólal szólal egyre
„megállj!” ezt zúgja egyszer vészesen
És hátra néz a gög gerinctelenje
térdére rogy és úgy bámul a hegyre.

És térdére csuklik, szája megremeg,
a tékozló fiú csodás helyre lát,
hol vadonban óriások küzdenek
s habzó szájunk most bús imát rebeg.

Nem lát, a könnye fátyol, bús öröm
s földet kaparva újra nekiindul
és szól: „Az utat szívesen töröm
mert Uram láttam . . . láttam . . . Köszönöm!”

Arady Zsolt.

TÉLJÖVET.

Kinn, kopár ágak között sir a szél,
Tar mezők felett busan dalolva
Az elmúlt nyárról, vig napsugárról,
Kacagó, boldog örömvilágról . . .
S a hullt avaron közel már a Tél.

Fagyos csókjától halálra dermedt
Minden, mi szép volt, illat, fény, meleg,
Ezüstös dérnék csillog könnye már
És nincs virág és nincs dalos madár
Es a nóta messze, messze elment.

A szél danája — sirató ének —
Jajgat, bucsuzik a szép világtól,
De benn meleg van, telet nem érzek;
Várnak ragyogó szemű cserkészek
Uj mesét tőlem. És én mesélek.

Révész J. Erich.

Olaszországi mozgótábor.

A 169. Move. és a 169. sz. ö. „Ordas” cserkész-csapat aug. hó 2—1 -ig tartotta ezévi mozgótáborát Olaszországban Dr. Jaschik Sándor parancsnok vezetésével. Részt vettek a kiránduláson a csapat 24 tagján kívül Árky Zoltán őrnagy, a X. kerület ü. v. elnöke, Ritschl Gusztáv véncserkész ny. tengerészkapitány és két regnumbeli öregcserkész.

Utirányunk a következő volt: Wien—Bruck a. d. Mur—Tarvis—Udine—Velenca, ahová aug. 3-án éjjel érkeztünk. Természetesen a város csak másnap reggel bontakozott ki előttünk pazar pompájában; a Rialto hidja, a Canal Grande köcsipkés, ódon palotái, a Piazza di San Marco, a Campanilével és a ragyogó bizánci stílusban épült Szent Márk templommal mind olyan volt, mintha a mesék tündérvilága elevenedne meg a szemünk előtt. A délelőttiöket a város nevezetességeire fordítottuk. Megnéztük a Szt Márk templomot, az Academia di belle Arti gyűjteményét és a Doge palotát, ahol nagyon kifejezően van egymás mellett az egész olasz renaissance: fény és árny; ragyogó pompa, remek műkincsek és az ólomkamrák sötétsége, a Sóhajok hidjának szomorú romantikája. A délutánokat a Lido-n töltöttük a kéklő Adria langyos hullámaiban, de este már a Szent Márk téren hallgattuk a zenét és csodáltuk a hullámozó, tarka sokaságot, amelyben a világ minden faja és nemzete állandóan képviselve van. Bűbájos két nap s már repül velünk az olasz dritto. Padova árkados utcái, Bologna hatalmas bazilikája, az Appeniuek gazdag szőlőkultúrája, hatalmas gesztenyeerdői, a halmok tetején ciprusok közül előbukkanó ódon kastélyok, az oleanderek övezte kis vasúti állomások mintegy filmszerűen peregnék le szemünk előtt s aug. 6-án éjjel megérkezünk Rómába.

Sajnos a hely rövidsége nem engedi meg, hogy összes élményeinkről beszámoljak s így római tartózkodásunknak csak két legnevezetesebb eseményét akarom felemlíteni, az egyik: kihallgatásunk a Szent Atyánál s a másik: barátkozásunk az olasz cserkészekkel. Öszentsége aug. hó 9-én különkihallgatáson fogadta csapatunkat. A gobelinekkel borított kis kihallgatási teremben 28 áhítatos, bizakodó tekintet függött XI. Pius jószágát sugárzó arcán, 28 bátor, csillogószemű magyar fiu hallgatta feszült figyelemmel a Szent Atya szavait. Öszentsége megáldotta csapatunk új zászlaját — lilimos zászló háromszínű szegéllyel s a tuloldalon a magyar cimere, az integer Magyarország cimere — és beszélt. Beszélt a cserkészlet nagy jelentőségéről, a bátorságról és az erőről és beszélt a zászlóról, mely most a felszentelésre várva alázatosan meghajlik az Isten mindenhatósága előtt, de mihelyt

kilépünk büszkén felröppen a magasba. „Fiuk, a zászló symbolum, a becsület symboluma. Vigyázzatok reá, védelmezzétek meg s ha kell mindent áldozatok fel érte.”

Római tartózkodásunk alatt az olasz cserkészszövetség szállásolt el bennünket, állandóan vezetőkről gondoskodott s a szövetségi titkár meghívott csapata otthonába. Nagyon meglehetően és kedves kis ünnepegyesület folyt itt le. A csapat megvendégelt bennünket, mindegyikünk egy-egy olasz cserkészjelvényt kapott emlékül s az este további részét az üdvözlőbeszéd és vig. nótaszó töltötte ki úgy az egyik, mint a másik részről. Jó 9 óra felé járt az idő, midőn a két csapat meleg barátsággal elvált egymástól.

11.-én már Nápolyban voltunk s mintegy visio-szerűen merül fel előltem a Museo Nazionale gazdag gyűjteménye, a katonai akadémia terraszáról a kivilágított öbölre nyíló pompás kilátás, Pompei az egykori római világbirodalom dekadenciába fuló pazar fényűzésével és kulturájával, Capri szigete, a Grotta Azzura (kék barlang) foszforeszkáló, csillogó félhomálya. 3 gyönyörű nap, aztán repül velünk a vonat s 14-én reggel Firenzében vagyunk. Itt megtekintettük a gazdag museumokat (Pitti és Uffici galeria), elzarándokoltunk a Santa Croce templomba, ahol elfogódott szívvel áll meg a vándor Firenze dicső fiainak, Dante, Galilei, Macchiavelli és Michelangelo siremléke előtt s azután Isten-hozzád, Itália!

A ragyogó olasz verőfény után bánatos egyhangúsággal hullott az eső Ausztriában, felhő borította a máskor fehéren sziporkázó, hófedte alpesi csúcsokat és köd gomolygott a Wörthi-tó felett.

36 órai fáradságos utazás s midőn feltűntek előttünk Budapest ismerős tornyai és ajkunkról felhangzott a magyar Hiszekegy, 12 millió magyar szív mindennapi imája, bizony könny csillogott szemünkben.

169-es öregcserkész.

A 14-es Hollók Itáliában.

A 14-es Hollók, a 64. sz. Szt. Asztrik bencés és a 146. sz. Révai piarista csapatok ezidén közös táborba szálltak. A 46 tagból álló csapatot dr. Mattyasovszky Kasszián főparancsnok vezette.

Julius 20-án indultunk utnak. Fiumében az állomáson már vártak bennünket az olasz cserkészek. A város megtekintése után délben Voloscába és Abbaziába rándultunk, hol a fürdőhely szépségében és a tengeri fürdő kellemességében gyönyörködtünk. Estefelé indult hajónk, a „Citta di Roma” Anconába a parton álló tömeg lelkes evvivá-ja közepette; a mellettünk horgonyzó hadihajó félárbórcra engedte zászlaját és légénysége tisztelgett. Anconából Loretto felé vettük utunkat. Itt magyar misét tartottunk az épen ott tartózkodó csehek nem csekély bosszúságára. Délután pedig a püspök fogadott bennünket, ki magyar énekeinket tetszéssel hallgatta. Másnap reggel Assisiban ébredtünk fel. A portiuncula kápolna és a hatalmas Dom megtekintése után vonatunk 24-én este Rómába ért.

Rómából vannak legkedvesebb emlékeink.

Róma—Nápoly utunkat Monte Cassino megtekintésével szakítottuk meg, ahol szent Benedek életéhez fűződő helyeket, a hatalmas kolostort és a benzeni bencések által restaurált művészi első templomot tekintettük meg. Firenzében a toscanai cserkészek kérésére egyik délután cserkészjátékokat, tréfákat, dalokat adtunk elő, akik ezt este udvariasan viszonzták. Bolognában néhány órát töltöttünk, de ezt is felhasználtuk a legnevezetesebb műemlékek megtekintésére. Páduában Szent Antal sirjánál imádkoztunk. Aug. 8-án Velencében voltunk. A Szent Márk templom, a Doge palota, a

festészeti akadémia, Colleoni lovas szobra megtekintése után a Lidó fürdője enyhítették a hosszú út fáradalmait. Ismét Trevison át Wienbe tartottunk, hol egy egész napot töltöttünk.

Aug. 13-án búcsuztunk. A soproniak Bécsben váltak el tőlünk, a tatai testvéreink Komáromnál hagyták el hajónkat. Mi pedig örömmel léptünk 25 napi távollét után Esztergom földjére, hol szüleink, szeretteink vártak bennünket.

A legnagyobb hálával kell köszönetet mondunk az olasz Szalezianus Rendnek, kik Don Bosco fiaihoz méltó vendégszeretettel bocsátottak mindegyiküknek ingyen szállást rendelkezésünkre.

A kiskunhalasi 289. sz. Bocskay csapat táborozása.

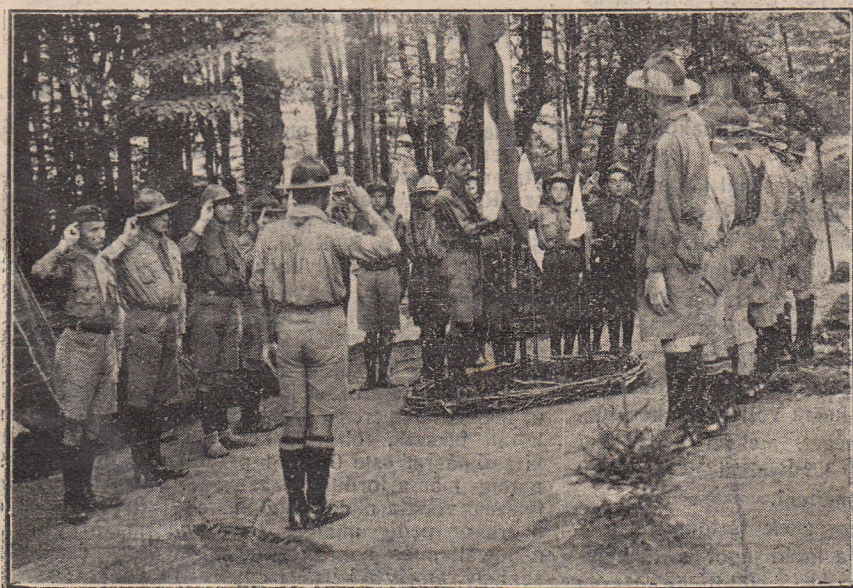
Csapatunk 22 tagja Jeremiás Lajos prnok vezetésével jul. 23—aug. 5. között volt első nagytáborban a közeli Fehértón. A tábor nagyon jól sikerült. Nagy előnyünk volt, mint első táborozóknak az is, hogy szomszédságunkban táboroztak a 18. Lóczy és 242. Máv. Törekvés csapatok is, akiktől sokat tanultunk és ápoltuk a cserkésztestvéries együttélést. Az egymást megismerés és az egységes cserkészmunka érdekében igen fontos, hogy a csapatok ne menjenek maguk külön-külön táborba, hanem többen, együttélve pár hélig jobban és gyorsabban megvalósíthatjuk az egységes cserkészszellemet, épen ezért még többet várunk a nemzeti nagytábortól.

A csapat részt vett a szept. 27—30-án tartott

A 289. Bocskay csapat a Faluszövetség kiállításán: A csapat tagjai. Középen Jeremiás Lajos prnok.

Faluszövetségi kiállítás is, amelyen egy mintatábor állított fel. Nemcsak a szövetség, hanem a bírálóbizottság is értékelte a csapat jó munkáját, mert azt aranyéremmel tüntette ki.

A 261. sz. „Iryni János” cs. csapat 1925. évi kőszegi táborából: Esti zászlóbeocsájtás. Felvette Jakab Pál prnok.

A 261. sz. Iryni János cs. csapat

II. nagytáborát Kőszegen, a Hétforrás gyönyörű völgyében tartotta, a trianoni határszelen Jakab Pál prnok vezetésével. Budapest-ről jul. 28-án indultunk 32 jelentkező résztvevővel. Többször bejártuk Kőszeg kiránduló helyeit. Gondolataink bejárták Csonkamagyarország elrablott területeit, hol épen úgy, mint mi, alig várják a felszabadulás pillanatát. Egy ízben riadót is fuvattunk, mely 10 percen belül eredményre vezetett.

Pályázat.

„Le a gallérral!”

Dugó Janika mint döntőbíró az újpesti Jamboreen.

Az idei nyáron Budapest határában, az újpesti Szunyogszigeten Jamboree volt, melyre Dugó Janika barátunk, a „Kakuk” ősrs nagy reményekre jogosító segédőrsvezetőjelöltje szintén felutazott. Mivel az első napon csunyan esett, Dugó Janika segédőrsvezető barátunk „jelvényeire” huzta a gallért, kalapjának „tisztí” szíjjára gyűrte a csuklyát s erélyes, mindenüvé orrát bedugó viselkedéssel teljesen felnőtt cserkész benyomását iparkodott kelteni. Egy gyanútlan döntőbíró, dr. Szigoru, elkövette azt a hibát, hogy felkérte Janikát, legyen neki segítségére „a legjobb tábor három órai munka után” pontozásánál: legyen ő is kiségitő döntőbíró.

Janika barátunk igenlőleg bólintott, még összéb huzta gallérját s reszelős mély hangon azt mondta: „Kérlek, kedves Testvér, nagyon szívesen”.

Dugó Janikának kiosztottak egy csapatot — nevezük „Medve” csapatnak —, ezt kellett neki a három órai táborverés alatt állandóan figyelni és tapasztalatairól írásban beszámolni.

Mikor a három óra leteltével Janika beadta írásbeli jelentését dr. Szigoru döntőbíróknak, rögtön átolvasta s elkialtotta magát: „Le a gallérral!”

Mit tehetett szegény Janika, le kellett venni a gallért s így kiderült, hogy dr. Szigoru jól sejtett, mikor véleményét ezzel az egy mondatral fejezte ki: „Le a gallérral!”

Pályázatunk most az, hogy állapítsuk meg, Dugó Janika jelentésének mely részeiből sejtette meg dr. Szigoru döntőbíró, hogy nem egy kerületi elnökött vagy főtitkárt takar a rejtélyes gallér; mi volt az oka, hogy kimondta a leleplező „Le a gallérral!”-t.

Dugó Janika jelentése:

— A nekem kiosztott „Medve” csapatot megfigyeltem s megfigyeléseimet az alábbiakban foglalom össze:

— Már a felszerelésük lerakásánál láttam, hogy balkörmös alakokkal lesz dolgom. Szerkocsijukon a felszerelés tizenkét kis ládában volt, ahelyett, hogy praktikusán egy, vagy legfeljebb két nagy ládába csomagoltak volna mindent össze. Ez a véleményem megerősödött, mikor láttam, hogy a kapuhoz hihetetlen pazarlással négy, a zászlórudhoz — igaz, hogy szép volt — hat cserkészbótot használtak fel, melyben előre lukak voltak, ezeken fűték át azt a vékony zsineget, mellyel a botokat egymáshoz kötötték. Nagy könnyelműség a botok ellenállóerejét így meggyöngíteni.

Majdnem ilyen ügyetlenségnek tartom, hogy a „Medvék” nem röstelték a fáradságot s tüzhelylapokat és kéményeket hoztak s földben egészen olyan tüzhelyet készítettek maguknak, mint amilyen az otthoni konyhánkban van, mikor pedig őseinknek jó volt a bogrács is.

A konyhát különben is rossz helyre ásták. Tul messze volt. Meg is mértem. A parancsnoki sátorától hat lépést kellett menni, amíg a konyhához ért az ember.

A személgödör tul kicsiny volt, csak egy méter mélyre ásták, már pedig 27 cserkésznek négy napra ez nem elég.

A csapatnak a szelleme sem volt kifogástalan. Az egyik fiu azt mondta a másíknak: „Te pék”. Egy harmadik pedig szomszédját azzal biztatta: „Dolgozz fiam, mert mindjárt beírok neked egy szekundát”. Kétségenkívül, valamelyik tanárát utánozta, ami igazán romlott szellemre vall.

Nagyon megdöbbsentett, hogy a Jamboree-n részt vesz olyan csapat, melynek a szelleme annyira leűlyedt, hogy olyan sorsdöntő, komoly órában, mint „a három órai táborverés”, még volt kedvük vidáman énekelni.

Arra meg igazán nem talállok szavakat, hogy a fiu félhangosan dudolta ennek a nótának a dallamát, hogy „Befordultam a konyhára, rágyújtottam a pipára”. Hogyan énekelhet vagy pláne gondolhat olyat egy cserkész, hogy ő „rágyujt” a pipára.

Na, de ez a belső szellem mindenben kiűtközött. A szerszámokkal sem tudtak helyesen bánni. A gyepűgláik széle nem volt elég egyenes, mert a csákánybalta hegyével vágták, ahelyett, hogy az élével faragták volna szép egyenesre.

Azonban jelentésemet mégsem akarom kritikával zárni, mert volt követésre méltó példa is bőven. Így nekem nagyon tetszett, hogy a szerkocsira rakott tizenkét láda közül kettőben tobozok voltak a tábor feldisízítéséhez, egyben előre elkészített felíratok a sátrak és a konyha részére, a következő kettőben pedig kis zászlók a tábor feldisízítéséhez. Meg is számoltam, 625 darab volt.—

Határidő: november 20. — Jutalom: 50, 30 és 20.000 korona vagy könyv.

Mi a hiba? pályázatunk eredménye.

Helyesen fejtették meg: Balog Mihály 172. Erő, Huber András 38. Honvéd. Jencs Árpád 2. B. K. G., Major Sándor 172. Erő, Márkus Miklós 7. Verbőczy R. G., Mészáros László Tisza István cs. cs., Nagy László sarkadi polg. isk., Sas-ősrs 172. Erő, Szabó Zoltán 2. B. K. G., Szent Iványi György őv. 22. O. K. E. Szurmaj Lőrinc 196. Damjanich, Ullich Viktor 359. Győr, Vajna Ede s. őv. 2. B. K. G.

Díjat nyertek: I. díj Márkus Miklós. II. díj Szent Iványi György. III. díj Vajna Ede és Jencs Árpád.

A legjobb megoldás a következő:

I. A meghatározás jó reggel 6 óra 1 perctől d. u. 5 óra 59 percig. Ha a cserkész későn kel és korán fekszik, többre nincs szüksége. De éjszakai kirándulásra este 6 óra 1 perctől reggel 5 óra 59 percig már a fordítottja az igaz, a nagyobb szög felezési vonala mutatja a déli irányt. Reggel és este 6 órakor pedig mindkét szög egyforma nagy tehát a megállapítás nem ér semmit. A precíz és tömör szabály, amely a kérdést egyszerűbe világossá teszi a következő: „*Délelőt a déli irány a kismutató előtt megy, délután követi azt.*” Ennyi és nem több! Hogy délben együtt vannak, az sejtethető, hogy a kismutató merre megy, az rövid megfigyelés után

egyenileg is megállapítható. Megjegyzem a szabály még éjjelkor is érvényes! Magyarázata: a kismutató szögsebessége a nap szögsebességének kétszerese (két kört ír le 24 óra alatt, míg a nap csak egyet). A déli irány viszont nem mozog. Ha tehát a kismutatót mindig a nap felé forgatom, a kismutató szögsebessége a felére csökken s az óra számlapja (a 12-es számmal együtt) kénytelen hátrafelé mozogni. Az a pont, mely a 12-es szám déli helyét mindig elfoglalja: a felező pont s egyuttal az említett szabály szerint a déli irány mutatója. Még egy megjegyzés: Vannak már órák, melyeknek számlapja 24 részre van beosztva s kis mutatójuk 24 óra alatt egyszer kerüli meg a számlapot. Ezeknél a déli irányt mindig a 12-es szám mutatja. (Vigyázat! Nem a 24-es! Az az északit!)

II. Első hiba a cím. Nem odavaló. Helyes cím „Lovak megbokrosodása esetén a segélynyújtás módját stb.“ A másik súlyos hiba az, hogy a segélynyújtó cserkészt a végén nekivezeti a falnak. Lovastul, kocsisul. Hogy aztán milyen állapotban fogják szétválasztani őket egymástól (már t. i. lovat, kocsit, cserkészt és falat) azt nem tudom. Jobb arról nem is beszélni. Én fal helyett már inkább a szabad teret (mezőt, országutat) ajánlom, ahol a lovak kissé kifuthatják magukat, előbb-utóbb kifognak a szusból, a gyeplőt is egyre szorosabbra lehet fogni a végén vissza lehet fordítani az egész szerkezetet és a falat se kell újra vakolni.

Ha viszont ragaszkodnak a címhez: az elgázoláshoz, akkor az egész recept rossz. Mert ha valakit elgázolt a fogat s az ott maradt az uton úgy hogy rögtön segítségemre szorul, akkor nem fogok istráng és gyeplő után szaladni hanem félreviszem, — ha tudom — az illetőt az utról, lefektetem, ruháitól megszabadítom — ha tudom — és ahol ez szükséges — kabátját összehajtva feje alá teszem, vérzését elköttözöm, törött tagjait helyreigazítom, megsínezem, — szóval minden sérülést a maga módján kezelek és ha előzőleg nem tudtam már valakit orvos vagy mentők után küldeni, a sérülteket betakarva, hogy meg ne fázzon, magam indulok futólépésben a legközelebbi lakott hely felé, ahonnan valami segítséget remélhetek. Ha közben sikerül az azóta már megszelídült fogatot is elcsipnem, annál jobb. Szalmából vagy saját ruháimból fekhelyet rögtönözve esetleg magát a beteget is edél alá, orvoshoz, kórházba szállíthatom.

Ezerötszáz gyufaszázból készült hegedű.

Gáspár Jenő őrsvetető a nyári szünidejét kitartó cserkészmunkának szentelve, 1500 drb. gyufaszázból hegedűt készített. A hegedűnek minden része a nyak és a kulcsok kivételével gyufaszázból áll,

Gáspár János őrsv. az 1500 gyufaszázból készített hegedűjével.

A hegedűhöz szükséges részeket is mind ő maga faragta zsebkésével. A fedő és hátlapján, mely domború, a gyufaszálak hosszában fekszenek, míg az oldalán egymás mellett állanak. A hegedű ugyanis mint kézimunka, ugyanis mint hegedű, a kivánalmaknak megfelel. A kezelésénél nem kell nagyobb vigyázat, mert teljesen szilárd. Gáspár a debreceni ref. tanítóképző intézet 167. sz. Törekvés csapat tagja.

Magyar Naptár.

November.

16. A delegációk először jönnek össze 1868.
17. Csokonai Vitéz Mihály születik Debrecenben 1773.
18. Lévay József születik Sajószentpéteren 1825.
19. Csiky Gergely drámaíró halála 1891.
20. Bólyai Farkas, a Tentamen szerzője meghal 1856.
21. Kisfaludy Károly drámaíró halála 1830.
22. Básta halála 1607.
23. Pesty Frigyes történetíró halála.

24. Esterházy Miklós halála 1833. Napoleon neki szánta a magyar koronát.
25. Thököly Imre bevonul Lőcsére 1682
26. I. Rákóczi Györgyöt fejedelemmé választják 1630.
27. A pozsonyi országgyűlés Kossuth választási javaslatát elfogadja 1847.
28. Nyitrai Felvidéki Közművelődési Egyesület alakul 1882.
29. Mária Terézia halála 1780.
30. Imre király halála 1204.

1920 NOV. 13. Trianon! A „béke“ napja. Megemlékezzél róla, magyar cserkésztestvér! Beszélni nem szükséges róla, hisz érezzük ennek a „békének“ az áldásait. De a dátum, a dátum: érdemes megemlíteni, hogy gondoldj rá és cselekedj szíved szerint, magyar cserkész!

Az újpesti 33-as csapat zászlótartója közli, vonatkozással múlt számunk „Cserkészszemmel“ rovására, hogy ő a megengedett oldalon szállt le a villamosról, csak a zászlót kellett a másik oldalról kiemelni, a rúd hossza volta miatt. Ebben minden fél megnyugszik.

A kajak.

Alig van olyan csapatunk, amelynek közelében ne volna valahol akkora vízfelület, hogy azon csónakázni lehessen és alig van olyan cserkész, aki ezt a sportot ne üzné szívesen. Csak az a baj, hogy egy kicsit drága annak, aki nemcsak úgy itt-ott, egy-egy félórára akar a halászladikba beleülni, hanem többre is akarja vinni, nagyobb utakat is szeretne megtenni és nemcsak játéknak, hanem komolyabb testedző szórakozásnak szeretné azt fel fogni.

Hogy hogyan készíthetünk olyan vízi járművet magunk is, amely olcsó, amelynek elhelyezéseért nem kell magas bért fizetni, amelynek a szállítása nem kerül pénzbe, amely egészen a mienk és mind e jó tulajdonságai mellett mégis megfelel a mi céljainknak, arra később térek rá, most először is ismertetni szeretném magát a *kajakot* (mert ez a neve).

A kajak az olyan kis sajka, amely rendszerint egy vagy két személynek való, amelyet az ember arccal előre ülve, lapátolva hajt. Ezt használják az eszkimók is az északi jeges tenger viharos hullámaiban, tehát elhihetjük, hogy eléggé biztos, mert ott a víz ugyancsak hideg s a benne való akaratlan fürdés nem tartozik sem a legegészségesebb, sem a legkellemesebb foglalkozások közé. E mellett eléggé gyors is, mert holmi jegesmedvék és más kellemetlen bestiák kíváncsisága elől ezzel sem olyan könnyű kitérni.

Versenyekben fakajakkal 6, perccet, vászonkajakokkal 7 perccet szoktak egy-egy kilométerre számítani, ha tehát mi, cserkészek, óránként (állóvizben) 5—6 kilométert számítunk, akkor eléggé szerények vagyunk. Ez a kerékpár, gyorsvonalat vagy repülőgép sebességétől egy kicsit távol van ugyan, de viszont nem is kerül annyiba, azok veszélyeitől is ment és sem port nyelni, sem olajat és benzint vásárolni nem kell hozzá és — ha már a sebességről beszélünk (ami pedig nem olyan nagyon fontos), hát a gyalogos emberét mégis csak meg-

haladja. Folyóvizben felfelé az ember a parthoz közel, csaknem állóvizben halad, lefelé a sodrában, úgy hogy a Dunán az újpesti vasuti hídtól két óra alatt felmehet Szentendrére, lefelé pedig akár egy óra alatt is megteheti ezt az utat. Gyalog ilyen sebességre gondolni sem lehet.

Amellett a hátizsák is a fenekére kerül, azt sem kell cipelni, aztán ha meleg az idő, a fürdőviz is közel van; sátrat, pokrócokat, élelmiszert annyit rakhatunk belé, hogy azt gyalog ketten sem bírják meg. Még vitorlázni is lehet bennök.

Milyen szép volna, ha minden valamire való csapatnak például a legöregebb fiúkból álló örse ilyen pákászors volna, ha kerületi és nemzeti nagytáboroktan az ilyen kajakos örsekből egész flották verődnének össze, amelyek idővel közös mozgótáborokban is vennének részt!...

És ez egyáltalában nem lehetetlen. Csak gyorsan lásson hozzá mindenki az úszás jó megtanulásához és kövesse az alábbi utasításokat.)*

Megjegyzem, ezek nem csak olyan elméleti eszmefuttatások, szellemi fogócskák, amelyek a gyakorlatban nem válnak be, mert hiszen én már 1907 óta üzöm ezt a sportot és magamnak is van két ilyen kajakom. A külföldön is nagyon szeretik, külön kajak szövetségek vannak és sok helyütt csak úgy hemzsegnek a kajakok, mert a kajak még a leghullámosabb tavon és a legkeskenyebb csatornán is boldogul, ahol az evezős

csónakok már teljesen felmondják a szölgálatot.

Nálunk meg, ahol az országunkból a tavas, csatornás és sok-sok kisebb-nagyobb folyóvízzel behálózott sík és dombos vidéken kívül alig maradt meg valami két, szívesen indokolt volna, hogy a vízi közlekedés sportját, különösen pedig a cserkészigényeknek legjobban megfelelő ezt a módját alaposan felkaroljuk.

Zsembery Gyula.

*) Ezeket jövő számunkban kezdjük meg.

A jövő cserkészei Zululandban.
Egy cserkész küldte üdvözlését velük a sötét Afrikából.

Védekezés. Az ellenőrzés a cserkészletben szükséges arra, hogy saját cserkész családunkban, ép úgy mint az országos egyetemes cserkészletben egységes rendet tartsunk. De kell ez másra is. Lépten nyomon szükségét látjuk annak, hogy a cserkészformaruhával egyesek visszaélnek és azt a bizalmat, amit nagy keservesen kivívtunk magunknak, azt csalárd módon saját céljaikra kihasználják.

Az ilyen álcserkészeket csak úgy törhetjük le, ha mindnyájan — az országos ellenőrző megbízottól kezdve a legkisebb cserkészig — jól szemügyre vesszük mindazokat, kiket nem ismerünk, de cserkész minőségben lépnek fel. A megfigyelés és a következtetés gyakran segítségünkre van e téren.

Legutóbb Nyiregyházán füleltek le egy érdi származású csavargót, aki hamburgi cserkésznek adta ki magát. Szerencse, hogy Kozák cserkészparancsnok megfigyelte az állítólagos „német cserkész testvér-“ t ennek következtében idejében leleplezték az orszul is tökéletesen beszélő szédelőt, akit a járásbírósg vett őrizetbe. (K. Ö.)

Külföldi táborhelyek. A bécsi 9. sz. cserkészcsapatnak a Külügyi Hivatalhoz juttatott értesítése szerint a jövő év nyarán a következő táborokat fogja ismét fentartani. Magyar cserkészeket, akik a K. H. közvetítése útján jelentkeznek, bármelyikben szívesen látnak az alább közölt feltételek mellett.

Dröbollach am Faakersee, Karinthia. Julius 6-tól szeptember 12-ig áll fenn a gyönyörű tó partján. Napi költség fejenként 3.20 schilling, mely összegben az igen bőséges élelmezés, tábori költségen kívül, a kirándulások és csónakok használata is foglaltatik.

Lussingrände, Olaszország, Triest és Zara között. Julius 21-től augusztus 21-ig. Az olasz kormány és a városi tanács támogatása mellett áll fenn. Napi költség 11.50 Lira, mely összegben az ellátáson kívül a vitorlás, motoroscsónak és autokirándulások díja is foglaltatik.

Arbe, Dalmácia, Jugoszlávia. Időpont még egyelőre bizonytalan. A tábor a dalmát szigetek egyik egészében van. Költség, mint Lussinban.

Érdeklődők forduljanak felvilágosításokért a Külügyi Hivatalhoz.

Debrecen—Pallag. A 273/ö sz. gr. „Széchenyi I.“ cs. cs. hollandiai útja alkalmával nemzetiszintű szalaggal és cserkészliliommal ékesített hatalmas árvalányhaj bokrétát vitt Vilma királynőnek.

A holland Cserkész Szöv. közvetítése útján most kapta meg a csapat a királyi udvar azon levelét, amelyben a csokorért Öfelsége a királynő legmagasabb köszönetét fejezi ki.

Debrecen. A 162. Irinyi cserkészcsapat 1925. évi táborozása aug. 5—19-ig Nagyvisnyó—Dédés határában.

A dédesi várrom alatt ütöttünk tábort. Szép ideális táborhely. Forrás vizünk is volt bőven. Délutánonként csapatunk fele felment a dédesi várromhoz (590 m magas) és morse jeleket adott le, melyeket a lent maradtak viszonoztak. Igen élvezetes volt ugyanez a játék esténként villanylámpával.

Itt 8 napig voltunk majd átmentünk a közelben levő Sata községbe, ahol a Bükkfő mellett ütöttünk újra tábort. Több kirándulást rendeztünk, többek között a királdi köszvényát is megtekintettük.

Esténként mikor tábortüznél utolsót lobbant a boróka-bozót kékes lángja, féltalomba merülve révedezett tekintetünk a megszállott felvidék felé. Erős elhatározások születtek ilyenkor és hisszük, hogy ezeket valóra fogjuk váltani. *Frimmer Pál.*

Kecskemét. A 118. sz. Turán cserkészcsapat őszi háromnapos tábora. Napsugaras őszi reggelen indult el csapatunk 30 tagja Kecskemétről, nekivágyva az alföldi homoknak, hogy 3 napot egy akác-erdő tisztásán a cserkészletnek szenteljen. Célunk volt a tábori munkákat átvenni és oly dolgokat, amiket csak gyakorlatban lehet megtanulni. Volt nappali és éjszakai riadónk, rendszeres főzés, gyors táborverék. Éjjel a kadafalvi tanyai-iskola termében aludtunk, kivéve az őrseget. Betegség elő nem fordult. Este tábortüz, énekek, csatakiáltások, almasütés nyáron, stb. és megbeszélések. Rendeztünk őszi akadályversenyeket is.

Eger. A ciszt. Rend egri szt. Bernát gimn. 213. sz. gr. Koháry István cs. cs. ez évi nagytáborát Tiszaderzstől 4 km-re a Tisza árterületén tartotta. A táborozásunk jul. 1—12-ig tartott.

Nagy jötevőink voltak. Csakis ezeknek hathatós segítségével és parancsnokunk dr. Balassa Brunó önzetlen fáradozásával épülhetett fel táborunk. A Tisza áradása miatt 15.-e helyett 12.-én kellett otthagynunk a táborot.

Budapest. A keresztény Ifjúsági Egyesület 1. sz. B. K. I. E. cserkészcsapat november 8-án a régi képviselőházban tartotta 15 éves beszámoló ünnepélyét. Szöllősy István beszámolt a táborról, Faragó Ede és Karácsony Sándor beszéltek. Karácsony társelnököt betegsége után meleg szeretettel üdvözölte a közönség és ehhez csatlakozunk mi is.

Budapest. A IX ker. áll. Fáy András reálgimnázium 18. sz. Lóczy Lajos cserkészcsapata ez évi táborozásáról november hó 8-án vasárnap számolt be. Az ünnepségen fuvószenekar, szavalat, vig jelenetek, szindarab, tábortüz, stb. szerepelt. Pnok: Janson Vilmos.

Budapest. A 86-os Báthory cserkészcsapat november hó 7-én az állami polgáriiskolai tanárképző főiskola dísztermében tábori beszámoló ünnepélyt tartott. Parancsnok Avar Gyula.

VI.—VII. KERÜLET.

Okt. 18-án Tiborc Benő ell. megbízott Szikszay Jenő kíséretében meglátogatta a kaposvári cserkészcsapatokat hivatalos ellenőrzés céljából. A szemléti tisztigyűlés fejezte be, amelyen az ell. megbízott a csapatok munkája felett elismerését fejezte ki. A tisztgyűlés elhatározta, hogy havonta tart összejövetelt *Magay* cs. tiszt. vezetésével amelynek célja a kaposvári cserkészcsapatok munkájának bensőségesebbé tétele lenne. Szóba került még a kerületi nap is, amelyet az összegyűlt tisztok nagy lelkesedéssel fogadtak és elhatározták, hogy pontosabb megbeszélés céljából november hónap folyamán Pécsre jönnék. A kerületi nap pünkösd három napján lesz. A kerület eddig 700 résztvevőre számít.

A kerületi Titkári Hivatal a Szikszay Jenő szerkesztésében megjelenő 20 oldalas Légy Résen! c. lapot kerületi hivatalos lapnak fogadta el.

84—151. sz. kaposvári cs. csapat 25 tagja Széll Ferenc parancsnok vezetésével husvétkor 16 napos olaszországi turát rendez.

Kaposváron Gróf Tisza István cs. cs. Magay parancsnok vezetésével igazolás alatt van. Pécsfött pedig, ahol eddig 8 csapat működött, újabb 2 van lés alatt.

A 653. Somssich csapat 1924. szeptemberé-
alakult meg a kaposvári reálgimnáziumban 22 fővel.
Az 1924—25 év az előkészítésé volt, mert az elv
az, ha jó az első talaj, akkor van jövője a csapat-
nak. 1925 jun. 11-én tette le az első 22 a fogadal-
mat. A mostani iskolai évben 30 jelölttel felfrissülve
2 rajba tömörülve folyik a munka. Programmunk
őrsvezetőképzés, II. o. próba, kerületi Jamboree —
és Nemzeti Nagytábor. A csapat parancsnoka *Dr.
Császik István*, s. tisztjelölt *Arady Zsolt*.

A 217. sz. K. M. I. csapatában a munka hatal-
mas arányokat ölt. A megkezdett őrsvezetői tanfo-
lyam sok résztvevővel, meghívott előadókkal folyik
és nagy reményekkel kecsegtet. A csapat mind a
80 tagjával a kerületi és a nemzeti táborra készül.
A csapat munkáját nagy hozzáértéssel *Vizsy Pál*
parancsnok irányítja. Munkájában nagy segítségére
van *Horváth Károly* pr. i. es. t. *Horváth Béla* és
Benkoviits Géza s. tisztek.

A 178. sz. Mecsekalji cs. cs., amely jelenleg
97 fővel Pécs legnépesebb csapata *Sauervein Béla*
parancsnok és *Mihályi István* s. tiszt vezetésével a
próbákra készül.

VIII. KERÜLET.

Meghívó. A VIII. cserkészkörület f. évi novem-
ber 29-én d. e. 11 órakor Kecskeméten, a Város-
háza bizottsági termében tartandó rendes évi köz-
gyűlésére (I. alapszabály 7. § 12. p.) és ezt délután
fél 3-kor a m. kir. állami reálgimnáziumban követő
tisztgyűlésére. A közgyűlés tárgysorozata: 1. A
tisztviselők beszámolója. — 2. Költségvetés, elszá-
molás, fölmentvény. — 3. Az intéző bizottság kiegé-
szítése. — 4. Előadás. — 5. Indítványok. — Indít-
ványok bejelentésének határideje a kerületnél nov.
22. A közgyűlésre az Alapszabályok 7. §. 12. pontja
szerint a januári állapotot véve, a csapat szervező
testületek minden szabályszerűen működő raj után
1—1 képviselőt küldenek megbízó levéllel ellátva.
Zimay Károly, kerületi elnök, országos társelnök.

Hírek a kerületből. A 108. sz. Baksay Sándor
csapatnál (Kunszentmiklós, ref. gimn.) Csikós
Györgytől a parancsnokságot átvette Zsámboki
Lajos ref. reálgimn. tanár. — A 119. sz. jászapáti
kir. kath. gimn.-nál Magyar Lászlónak Nyiregyhá-
zára való áthelyezése folytán a csapatparancsnok-
ságot átvette Tassy Ferenc hittanár. — A 177. sz.
Mikes csapatnál (Kiskunfélegyháza, kath. gimn.) a
parancsnokságot dr. Kominyák Jánostól átvette Bíró
Béla reálgimn. tanár. — A 263. sz. mezőturi ref.
főgimn. parancsnoka Kiss István angolországi tanul-
mányutra ment. Tőle a parancsnokságot átvette
Pályi István tornatanár.

TÖPRENGÉS. A Magyar Cserkész 1921. évi egyik számá-
ban, egy táborozási cikk alatt a következő aláírás látható:

Sztrilich Pál (2 kg)

Egek Ura! Honnan vette négy év alatt a többi százat? Cs. L.
(A szedő az oka, kihagyta a „B“-t.)

1200 dollár, az nyolcvannégy milliő korona, ennyi pályadíjat fizet a „Nevelés-
ügyi Társaságok Világszövetsége“
tizenkét dolgozatért, amelyet tanulók írnak a világ 12 legnagyobb hősről. Egyre tehát 100 dollár,
kereken hétmillió korona jut. A „Magyar Cserkész“ ennyit nem fizethet, de feltesz egy dollárt pályá-
ból annak a stramm magyar cserkésznek, aki művészi remekbe önti valamely nagy magyar hős
alakját. Pályázatunk ez: 1928-ban újra nagy nemzetközi jamboree lesz. Itt összekerül egy nagy nemzet-
közi társaság. Minden nemzet szól nagyjairól, aztán a kis toladók furakodnak előre. A cseh énekel,
az oláh irredentizmussal vádolja a magyart. Ekkor egy amerikai azt kiáltja: „és mit szól a legjobb
európai cserkész, a kopenhágai hős, a magyar?“ Te egyedül vagy ott, testvér, érzed a perc fenkőlt
magasztosságát, most, most tehetsz nagy szolgálatot nemzetednek — egy merész elhatározással kiválasz-
tod hősedet, aki nemcsak nagy magyar, de a világ civilizációjának is hőse, előre lépsz és azt mondod:
... nos, mit is mondasz?

(Határidő: december 6. — A legjobb dolgozatokat a világpályázatra továbbítjuk.)

Ifj. B. Z. Sehogyse illeszthető be. Jó a kidolgo-
zása — bár egy sokszor feldolgozott téma variá-
lása — de mi most más vizeken evezünk. —
Frimmer pnok ur, Debrecen. Hálás köszönet. Könyv-
rendelést tessék egyenesen a kiadóba címezni, így
mindig késés áll elő. Most mindent elintéztünk.
A két fénykép homályos, a két rajz szép, de azok
részletei klisirozásnál — sajnos — elvesznek. Jobb
nagyobb alakra rajzolni és a sokszorosításnál
kicsinyíteni. — Tanulni akaró. Lesz alkalmad rá.
A vezetőség szándékában van több elsőrendű kül-
földi csapatot meghívni, akikből bőven lehet tanulni
a táborozás tartama alatt. Itt természetesen első-
sorban a dánok következnek, akik olyan szeretettel
vették körül a távoli magyarokat. — Igazi cserkész.
Amit kifogásoltál, teljesen igaz. Mások is, mi is el-
jártunk. Az eredmény, hogy a kirakatban már nin-
csen alkoholos ital kitéve s az üvegekről leszedték
a „cserkész asztali bor“ címkéket. Tény, hogy ez
az áru bizományban van és árusítása előnyös.
Mindenesetre megértő álláspontra kell helyezkedni,
talán nem is jó fanatikus absztinens álláspontra
helyezkedni s cserkészerdek, hogy az üzlet jól
menjen, mert a Cserkészszevetségnek az üzlet
havonként olyan tekintélyes részesedést juttat, hogy
abból nagyon sok kiadását fedezheti. — Mozizó
cserkész. A cserkészfilmeket tényleg minden rész-
ben cserkészek készítették. Cserkész írta a scená-
riumot, cserkész rendezte, cserkész fotografálta és
a kidolgozás tekintélyes részét — melyet a rendel-
kezésre álló gépek lehetővé tettek — szintén cser-
készek végeztek. Kritikus szemmel néző szakkörök
is elismerik kiválóságukat. — K. B. A Nemzeti Nagy-
tábor kérdéseit és híreit állandóan napirenden tart-
juk. Legutoljára a Vezetők Lapja ösmertette a N.
N. tervezetét. Tartani fog július 9—22-ig, de már
harmadikán is lehet ott táborozni. — I. K. A Magyar
Cserkész nagy meglepetést készít elő olvasóinak.
Ujévkor kiderül, hogy mi az: nem fogunk más
lappal szemben hátrányba kerülni. Bővebbet január
elsején. — K. L. Fehérvár. A nemzeti nagytábor
nevet azért használjuk a jamboree helyett, mivel
ez először tábor s csak másodszorban van a hang-
súly a versenyen. A „Nemzeti Nagytábor“ szót a
közönség jobban megérti, a külföld felé továbbra
is a jamboree szót használjuk. — Külváros, Budapest.
De még mennyire nem. Az nemcsak a fenálló sza-
bályzatok megsértése, hanem az illető még annak
is kiteszi magát, hogy a rendőr elfogja, mert jelvény
nélkül a cserkészhát viselő cserkészt álcserkész-
nek nézi és bekíséri. — Sz. Zoltán, Budapest. Pályá-

zatodban azt írod: „A lovakat falnak hajtani veszélyes, mert a kocsiiban levők a hirtelen zökkenésnél kizuhanhatnak“. Kedves Zoltán pajtás! Nem kívánjuk Neked azt a „zökkenést“, mely akkor keletkezik; ha megvadult lovak nekirohannak egy háznak. — **Érdeklődő.** A nemzeti nagytábor hozzávetőleges létszámát 10,000-re becsülik. — Sz. Gy. Óbuda. Pályázatodban „veszett“ lovakat emlegetsz. Hiszen lehet a ló veszett is, de ez egészen más, mint a megbokrosodott. — J. Árpád. Te csak megmondod, mi a hiba a mentési pályázatban, de a megoldást nem adod. — R. E. Eger. A képek igen gyengék voltak. — „Elfogyott az Igric.“ A gondolat jó, a kidolgozás alig, meg tán — el is késett egy küssé. — D. F. A napló szép is, ügyes is, mégse jöhet. Annyi a jövő problémája, hogy csak ritkán és röviden tekinthetünk hátra. — Daru, Újpest. Vártuk, hogy hozzánk repül a daru, vagy címét elárulja. A vers meleg, sőt forró, kicsit tán meg is égett. Legyen szerencsénk irásaidhoz, minden jó sornak örülünk. — P. F. „Nem lehetne-e a Magyar Cserkészen állandó rovatot nyitni a napi jótetteknek?“ Bizony, nem könnyű rá felelni. Hátha közönségünk könnyebben tud rá felelni. A kép nem jó. — Sz. Pista. Kedves testvér, ki ott a messze Savoiban „Etienne“ lettél, átérezzük boldog szived ujjongását az óriási fenyőfák alján. A cserkész mindig cserkész marad — mondja az amerikai; a magyar fiu mindig magyar marad — ujjongjuk mi. De a napló fenyőfaillattal mégis más, mint így, fenyőfaillat nélkül. — Sch. O. Vártuk az „ujabb tervet és talán cikkeket“. Most már így kezdünk bele. — A. Zs. A részvét nemes szavait hálásan köszönöm. — Sanyi bátya. Ki vagy, ki vagy, bájos ismeretlen? A „tábori ágy cserkészek részére“ szellemes tervezmény, de tán felesleges, nem gondolnád? Mert mi az az édes anyaföldhöz képest, nem igaz? Tudod mit? Maradjunk a földön. — Kinzó „Alex“. Magadra ismersz? Igazad van, külön cikk jön erről. — A kis hős. Hát, hát, hiába lágy szívű a szerkesztő, az az ádáz kritikus nem engedi közölni. Azt mondja, beljebből kell megismernie a cserkészetet. — A kis Jézus katonái. Ugyanezt Radványi Kálmán sokkal művésziebben megírta a M. Cs.-ben. Így csak helyi közönség előtt mehet. — G. Lajos 304. 1. Az amerikai tanulmányút célja az ottani ifjúsági mozgalmakat megszemlélni. Tartama jun. közepétől szept. közepéig. Költség 250 dollár. 2. A szerkesztő vezeti. 3. Levelezésre bejelentettünk. 4. Még két hely van.

Pákások a Tiszán.

Nagyhullámu vizek felett haladt a dereglye; mély, sötét vizek felett.

Lenn iszapsírba zuhant magyar hajók. Mert moldvai ágyuk dörögtek itt a parton. Hogy háborgott akkor a víz, hogy hörgött a hajók melle! Aztán napok jöttek és évek tüntek. A halott hajók roncsolt testét pajkos magyar vizek locsogják körül. Alusznak a hajók

De fölöttük a Tisza-háton bátran csattannak az új evezők. És régi magyar fák köszöntik bólogatva az ifjuságot.

*

A párás szürkületben lilán kelt fel a nap; összeborzongtunk a hajnali szélben.

A várkonyi parton bomlott-fürtű fűzek, rejtőnadások hajladoznak. És elindult a szemünk múlt századok ó-temetőjét ásni.

Ott réges-régen mocsári tölgyek tömör fala borult zugó boltívbe; alatta robogó ménen, könnyű kopjával az ifjabb király vágatott gimszarvas után. És Endre ur gerendás kastély-palotájában kardhoz nyult s királlyá lobbant a megsértett vezér. Ott virradatkor a tornyokon sólyomszemű strázsa szava zengett szép piros hajnal.

Tarlott az erdő. A tölgyek füst-lelke rég eloszlott. S az uton az ostrommal dacolt bástyák erős kővét durva szekerek törlik össze elomló rögge.

Az arany napsugarak a vízre szórják minden szikrázásuk Fehér vitorlával futunk a szélben.

*

Megint útemre lendült a napsütötte cserkészmunk; lomha hullámok emelgetik a dereglyét. Szétsuhognak a hűvös vizek, vízgyöngy csillog a vígan-huzott evezőkön. A nap sugár-kötegei táncolnak a freccsenő víz fehér porában.

És hogy csillog a fiuk szeme. Milyen látó, mély és tiszta. Mennyi titok van benne, mennyi ígérlet és vágy.

Nem élünk hiába, ha fiu-szemek kacagnak felénk.

csicséri Ormós Zsigmond 559.

Kiadja: A Magyar Cserkészsövetség Kiadóvállalata

Nyomta: Fráter és Társa könyvnyomdája

Vezetésért felelős: Fráter Dániel.

Budapest. VII. Akácfa-utca 13. Tel. József 16-20

Fiúk! Leányok!

A sápadt arcba vért, a lágy izmokba erőt, a csontokra húst ad a

Szent István

Malátakivonat

Kapható: Gyógyszertárakban, drogeriákban és jobb csemegekereskedésekben.

**Cserkészfelszerelési és sportcikkek raktára
Budapest, IV., Egyetem-u. 2**

Cserkészingek (khaki) I/a flanelből 28. sz. 108.000
I a molinóból 28. sz. 88.000

(29-es számtól felfelé számonként 2500 K-val több)

Cserkész nadrágok (rövid, térdén felüli)

khaki posztóból --- --- 125-165.000

vadászvászonból --- --- 98-138.000

Cserkész körgallérok (khaki) --- --- 480-600.000

Nyakkendők zöld szegett --- --- 13.500

Cserkész tiszt ruhák mérték szerint 1,150-1,400.000

Derékszíjak :

Ia. 40^m/_m széles kézzelvarrott --- --- 58.000

Ugyanaz szegecselt --- --- 50.000

Ia. 35^m/_m kézzelvarrott --- --- 42.000

Ugyanaz szegecselt --- --- 37.000

Kalapszíjak :

Ia. Tiszti --- --- 16.000

Ia. Őrsvezetői --- --- 14.000

Ia. Cserkész --- --- 12.000

Ia. Viharszif --- --- 7.000

Nyakkendőgyűrű --- --- 5.000

Foohballok I/a. barna tehénbőrből 12 szeletes :

1. számú --- --- 85.000

2. " --- --- 115.000

3. " --- --- 145.000

4. " --- --- 160.000

5. " --- --- 190.000

5. " 18 szeletes --- --- 230.000

5. " 18 " chróm --- --- 280.000

Varrásvédővel 12 szeletes --- --- 220.000

" 18 " --- --- 270.000

" 18 " chróm --- --- 350.000

Belső gummik a legolcsóbb napi árban kaphatók.

Cserkész kések --- --- 10-15-25-65.000

Conservkések --- --- 45-90-95-100-108.000

A kopenhágal versenycsapatnál csajka helyett elsőrangban bevált kis bogrács „csajbi“ :

180 mm. átm. kengyellel --- --- 14.000

200 " " " --- --- 16.000

220 " " " --- --- 18.000

Karikás ostor --- --- 135.000

" " " forgóval --- --- 160.000

Lassókötélek --- --- 102.000-289.000

Krinolinok --- --- 50.000 70.000

Csuklóvédő --- --- 27.000

No. 3000 fonott nyersbőrlassó bivalyszarv

karikával, amerikai --- --- 800.000

Valódi „Vulkanfiber“ táborig és utazó-

hőrendők angol --- --- 220.000 K-tól

Kutyahámok, nyakravalók, szájkosarak, vezetők, kutyakorbácsok.

Luxus lovagló és kosizó szerelések : Gazdasági (Igás) lószerszámok

— Forgalmi adó az árakban befoglaltatik. —

Mindennemű, a bőrszakmába vágó munkát,

mérték szerinti bőrtokokat saját üzememben

a legjutányosabb áron készítik.

Kérje: árajánlatot!

A MAGYAR CSERKÉSZ

összes kiadványal itt kaphatók!

A CSERKÉSZHITELSZÖVETREZET RUHASZÁLLÍTÓJA

NAGY MENYHÉRT

katonai és polgári szabóüzeme

BUDAPEST, IV.,

Kecskeméti ucca 9. szám, félemelet.

Készít katonai és polgári ruhát, sapkát, cserkész és mindennemű egyenruhát.

Nagy választék szövetekben és mindenfajta felszerelési cikkekben. Cserkész vállpántok állandóan raktáron.

TELEFON : JÓZSEF 104-25.

GERMANN FRIGYES

óraműves

Budapest, IV. ker., Apponyi-tér 1.

Nagy raktár svájci és genfi **arany- és ezüst órákban.**

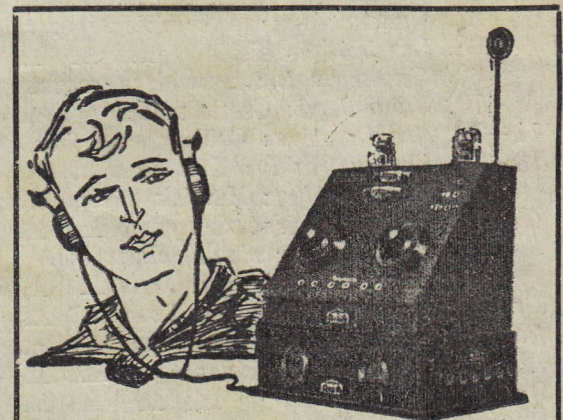
ÓRAJAVÍTÁSOK JÓTÁLLÁS MELLETT.

Kitűnő kartonpapíron remek nyomással

4féle új levelezőlap

ára darabonként K 500.

Kapható a „MAGYAR CSERKÉSZ“ kiadó-hivatalában, Budapest IV, Váci ucca 62. sz.

RÁDIÓ

készülékek és alkatrészek gyári lerakata

ORION VILLAMOSSÁGI R. T.

Budapest IV, Irányi u. 13. Tel. József 148-48.

Akkumulátorok, anódtelpek, villamos zseb- és kézilámpák.

Nagy karácsonyi könyvvásár!!!

A szerefét ünnepére erőnkön felüli áldozatot hozunk kedves előfizetőinknek és cserkész festvéreinknek. Az összes kiadványaink árát felére csökkentjük és reméljük, hogy azokat így mindenki részére hozzáférhetővé tesszük.

Az olcsóbbodás nem egyforma! Ügyeljünk rendelésnél az alábbi árakra! A leghőbb vágyunk lenne az olcsó árak állandó fentartása, de ez csakis abban az esetben lehetséges, ha állandóan tömeges rendelést kapunk és a postatakarék-pénztári átutalást legkésőbb 8 nap alatt megkapjuk!

Az alanti árak november 20-ával lépnek érvénybe.

	Régi ár K	Uj ár K
3. Sztrilich-Mócsy: Cserkészsegítségnyújtás kis kátéja (IV. kiad.)	10.500	6.000
4. Kiképzési szabályzat (IV. kiadás)	5.000	3.000
7-8. Dr. Fodor F.: Magyarország földrajza (I. o. próbaanyag II. kiad.)	8.400	5.000
9-13. Major Dezső: Őrsvezetők könyve (II. kiadás)	10.500	10.000
24-25. Lingauer-Noszlopy: Cserkészszinpad	5.600	5.000
30. A Mi Törvényünk (törvénytárgy) (II. kiadás)	7.000	3.000
31-33. Sztrilich-Mócsy: Tábori munkák (II. kiadás)	14.000	7.000
34-35. Spilenberg: A magyar cserkész daloskönyve (II. kiadás)	14.000	7.000
36. Csörgey-Szilády dr.: Természetism. I. r.: Környékünk állatvilága	21.000	17.000
38. Mócsy-Jaschik: Cserkészfizika és kémia (II. kiadás)	7.000	4.000
39. Kiss: Táborozás (II. kiadás)	4.200	2.000
40-42. Szöllősy: Lovagiasság	14.000	12.000
43-46. Dr. Farkas Gyula: Forrongó Lelkek	14.000	12.000
47. Erczbrucker A.: Erdő mellett nem jó lakni (cs. vigjáték 1 fely.)	3.500	2.000
48-51. Dr. Farkas Gyula: Hadak útján	14.000	10.000
52. Ruházati szabályzat (II. kiadás)	2.800	1.000
53. Kiscserkészszabályzat	2.800	1.000
54-56. A magyar cserkész játékkönyve	14.000	10.000
57. Különpróba szabályzat	2.800	2.000
58. Borsiczky: Csósz	8.400	4.000
59-61. Óveges J.: Időjósítás és időhatározás	14.000	12.000
62. Haranghy L.: A két arabus (vigjáték)	7.000	2.000
63. Cserkészjelvények és ismertetőjelek	2.800	1.000
64-67. Koszter Atya: A cserkész tábor szinpada	10.500	7.000
68. Lassózás és sielés	7.000	4.000
69. Haranghy L.: A modern cserkész tábor (bohózat 1 fely.)	7.000	3.000
70. Kuna Jenő: Cserkésznapló	4.200	4.000
71-72. Koszter Atya: Csillagszemű fiúk (szindarab)	7.000	2.000
73-74. Skorka Károly: Kék ég alatt (versek)	10.000	10.000
75. Koszter Atya: Marciék három kívánságá	4.200	2.000
76-78. Temesi: Cserkészkönyv	20.000	20.000
Bódy Zoltán: Magyar zászló, cimere stb.	12.600	12.000
P. Olasz Péter: Ezeremester	7.000	7.000
Dr. Farkas Gyula: Tábori üzenet	14.000	14.000
Radányi Kálmán: Napsugár leventék	14.000	14.000
Buczkó: Törvénytárgy	14.000	14.000
Budapest és környéke	3.500	1.000
Öregcserkészszabályzat	2.100	2.000
Távíró műszerismeret és kapcsolást	10.500	6.000
Dr. Papp Gyula: Cserkészfiúk könyve	12.000	12.000
Dr. Virostek Gy.: Utmutatás az életmentés és első segélynyújtáshoz	30.000	30.000
Dr. Sik Sándor: Magyar Cserkészvezetők könyve (II. kiadás)	40.000	40.000
Levelezőlapok 4 féle 2-2 színben (1000 drbnál 20% engedmény):		500
Mi törvényünk (lev. lap)	200	2.000
Műlap kicsi (cserkészplakát)	1.400	1.000
nagy	4.200	2.000
Baden-Powell arcképe	3.500	2.000
Baden Powellné	3.500	2.000
M. Cs. hiányos évf. egyes számok	5.000	3.000

Kaphatók és megrendelhetők a „Magyar Cserkész” kiadóhivatalában

Budapest, IV., Váci uca 62, fszt. 6.

Handwritten signature or scribble.

Hogyan készülünk a Nemzeti Nagytáborra?

Én azt hiszem, hogy ti most ez alatt a cím alatt részletes, szakszerű programot vártok a Nagytáborra való előkészülésre. Mégis másról fogok beszélni. A Magyar Cserkész következő számaiban a szakszerű előkészítést akarom öreg, sok tapasztalattal bíró cserkészek tollából megjelentetni. Én higgyétek el fiuk, hogy hiabavaló annak a munkája, aki a maga lelke előkészítése nélkül és a maga jellemének folytonos formálása nélkül fog hozzá a cserkész gyakorlati munkájához. Tudom, hogy sokan vagytok, akiket a Nemzeti Nagytábornak első sorban a versenyrésze érdekel és vannak köztetek olyanok is, akik nagyszerű mérkőzésekre készülnek, ahol a versenyzőt ezek tapsa biztatja nagyobb izommunkára. Azért nem írok itt e helyen a szakszerű előkészítésről, mert tudom, hogy sokan az említett módon akarnak versengeni. Aki a Nemzeti Nagytáborban részt akar venni, az kezdje el — ha még nem kezdte el — még ma azt a munkát, amelyet mi önnevelésnek nevezünk. A hosszú telet sok cserkészcsapat csak ünneptársaság rendezésére használja fel és csak akkor tart összejöveteleket, amikor próbákat kell tartani egy-egy szindarab betanulására. Vigyázzatok, hogy ne pazaroljátok így el a drága időtöket, hanem használjátok fel a csendes téli estéket — a duruzsoló kályhát körülülve, visszaidézve a tábortüzeket — megbeszélésekre. Azután a komoly munkát tegyétek változatossá egy-két vidám vagy bus magyar dallal s a magyar dal előkészíti a lelketeket, hogy utána visszapillantva az elmúlt nap eseményeire, magatokat szigorúan megvizsgáljátok, hogy a 10 törvényt megtartottátok-e és hogy hiven teljesítettétek-e kötelességeiteket Isten, haza és embertársaitok iránt. Testvérekéim, ti egy új világháboruban vagytok harcos katonák és a ti ellenfeleitek: a hanyagság, komoly munka, szeretet hiánya, a könnyelmű játszadozás időt pazarlóan, mind keményen ostromolja hadállásaitokat. Vigyázzatok, hogy győzedelmesen megvédjétek az alkotó munka frontját, iskolai tanulmányaitok és egyéb cserkészkötelességeitek pontos elvégzésével, a tanárok, a szülők, a cserkészparancsnokok örömeire.

A Nemzeti Nagytáborban egy boldogabb magyar világ jöttét akarjuk hirdetni minden csüggedő fajtestvéreinknek és a nagytáborban nemes életünkkel arról bizonyítást is kell adnunk. *Egyéni hibáitok ellen*

folytassatok először győzedelmes harcot és az így megerősödött lelketek a gyakorlati cserkész munkában a legjobb sikerekre fog vezetni.

A Nemzeti Nagytáborban egy nagy előpróbában kell megizmosodnia az egész magyar cserkészletnek, hogy alkalmassá váljék arra, amit megfogadott. Itt az a csapat nyeri el a győzelem babérját, amely csapattól a legtöbbet lehetett tanulni és amely csapatot minden más csapat megszeretett.

Ilyenkor késő ősszel, ha kinézünk az ablakon a ködös levegőbe, csak a közelálló fák kevés lombu ágait látjuk szomorúan szétmeredni. És minél tovább nézzük a sok szintű ruhájukat hullató fákat, annál messzebb tűnik a nyár minden szép emléke a lassan pergő levelekkel. A pusztuló lombok közül elriad a dalos madár. Csendüljön fel hát a dal, bizó magyar ének, minden cserkész ajkán, hogy visszajöjjen a dalos madár. Feszüljön hát meg sok izmos cserkészkar alkotó munkára és eloszlik majd a sűrű köd s mögötte, mint álom, egy sátoztábor áll, ragyogó ág alatt, sok ezer repdeső magyar lobogóval. Ott a magyar jövő! Áhitattal várom. Ugy készüljétek fel, hogy méltón vehessünk részt ez örömnépben.

Faragó Ede.

Könyvpiacunk szenzációja lesz az O. T. T. kiadásában rövidesen megjelenő

MAGYAR SPORT ALMANACH

Zuber Ferencnek, az O. T. T. illusztris főtitkárának szerkesztésében.

A 400 oldalas hatalmas mű tartalma a legjobb ajánlólevél a sportolók, sportbarátok, oktatók és szülők számára, a legteljesebb tájékoztató orvosi szempontból az izmokra, a testre való tekintettel felöleli az összes sportágakat, az ország összes sportegyesületei, **cserkész csapatai** és Levente köréi felsorolásával a legpompásabb magyar sport lexikon lesz, mely külső megjelenésben is kifogástalan és mindenki számára hozzáférhető, mert előfizetési ára

K 58.000

(Belfi ára 87.000 korona lesz.)

Megrendelhető a könyv kiadóhivatalában: Budapest, IV. Városház-u. 10, II/2.

Tisztképző tanfolyam.

Faragó Ede orsz. ügyvezető elnök vezetésével az I. cserkészkerület kebelében a 90. számú Pesti Főiskolai Szent Imre Kollégium öregcserkészcsapata januártól márciusig terjedő időben cserkészisztiképző, illetőleg továbbképző tanfolyamot rendez. A rendező csapatot a program összeállításában az az elv vezette, hogy olyan tárgyakról szóljanak az előadások, melyek eddig a megjelent cserkészkönyvekben nincsenek részletesen kidolgozva. A bevezető előadáson a cserkészirodalom azon könyveire fog az előadó utalni, melyekben a tisztii vizsgálói anyaga részben megtalálható. A tanfolyam hallgatói, ha az előírt követelményeknek egyébként is megfelelnek, a tisztii próbát a tanfolyam után mindjárt letehetik és a husvétkor rendezendő tisztii táborban résztvehetnek.

Az előadásokat a következő témákból állítjuk össze:

1. Gyermekpszichológia.
2. Irredenta földrajz.
3. Honismeret és táborozás.
4. Történelem.
5. Cserkészirodalom.
6. Gyakorlati természetismeret.
7. Játék pedagógiája.
8. Cserkészmunka programja. (Egy év cserkészmunkája.)
9. Cserkész tábori egészségtan.
10. Megfigyelés, következtetés gyakoroltatása
11. Cserkészlet és szülők.
12. Önállóságra való nevelés.
13. Cserkész kiképzés és a Nemzeti nagytábor.
14. A vezető viszonya a cserkészekhez.
15. Őrsvezető képzés.
16. Cserkész sport (sport a cserkészletben).
17. Tanonccserkészlet.
18. Cserkészlet és a fiúk szellemi élete.
19. Cserkészlet és a fiúk tehetségének fejlesztése.
20. Világcserekészlet.
21. A cserkészlet gazdasági oldala.
22. Minta őrsi óra.
23. A cserkészgyűlés tartalmának kitöltése.
24. Cserkészlet idejének kitöltése, érdekessé tétele stb.
25. Kirándulás praktikus megrendezése.
26. Műszaki kiképzés.
27. Szövetséggel való együttműködés
28. 10. törvény.

(E közlés célja, hogy akinek óhaja, kifogása van, hozza tudomásul)

Felhívás. Az irodai munka sokszor úgy összetorlódik, hogy ideiglenes segítségre van szükség. Sokszor csapatok is jönnek olyan helyzetbe, hogy a Szövetségtől kérnek átmenetileg próbázott tisztiket vagy segéd tisztiket segítségül. Kérjük mindazokat, akik ilyen önkéntes munkára vállalkoznak, legyenek szivesek címüket közölni.

(O. T. H.)

Őrsvezetői tanfolyam.

A 15. sz. Bethlen Gábor cserkészcsapat programjába vette az intenzív űrsvezető képzést. A parancsnokság Medzny Béla segéd tisztet bízta meg a tervezet kidolgozásával. Eszerint az űrsvezető képzés két részből áll: egy elméleti és egy gyakorlati kiképző részből. Az elméleti részt az aktív űrs- és segéd űrsvezetők és a tanfolyamra behívtak részére hat ízben, tizenhárom előadásban tartja meg.

Az előadások a következők:

- I. 1. Szeretet fontossága.
2. Önismeret, önnevelés; fontossága, eszközei.
- II. 3. Milyen a jó vezető?
4. Hogyan bánjunk a fiukkal?
- III. 5. űrsvezető felelőssége. Biblia és annak magyarázata.
6. űrsvezetői látogatások.
- IV. 7. űrsi óra.
8. űrsi munka a kiránduláson.
9. űrsi munka a táborban.
- V. 10. Fegyelmezés; büntetés, jutalom.
11. Szolgálat megbízatás, vezénylés.
- VI. 12. Cserkészmozgalom története, alapos világhelyzeti ismerete.
13. Különpróbaára készülés.

Parancsnokság.

Részletek az Ezermester különpróbából.

Dugókicsinyítés.

Ha a dugó tulságosan nagy, meleg vízbe helyezzük s azután vagy erre a célra készült harapófogóval összeszorítjuk, vagy pedig kalapáccsal folytonos forgatás közben kisebbre kalapáljuk.

Ha nincsen eszközünk kéznél, a földre helyezett dugóra rálépünk s talpunk nyomása mellett ide-oda forgatjuk. A használat előtt alaposan megmossuk a dugót.

Üveg kimosása.

Piszkos üveget, ha tiszta vízzel való mosás után még nem tiszta, többféle bevált módszerrel tisztíthatunk meg.

Sörétet (göbécset) töltünk vízzel együtt az üvegbe s rázogatójuk, amíg az üveg kitisztul. Vigyázunk, hogy az üveg nagyságának megfelelő sörétet használjunk s ne rázzuk, különösen vékony üvegeknél, nagyon erősen, mert esetleg kiüti a feneket.

Krumplidarabkákat apróra összevagdálva vízzel együtt használunk.

Papírdarabkákat vagy tojás héjat is használhatunk erre a célra.

Ébresztő óra hangjának erősítése.

Ha ébresztő-óránk hangja gyöngye, tetemesen megerősíthetjük azáltal, hogy fordított lavórra vagy tálcára tesszük; ezáltal a csemetés erősen rezonál.